

Dosarul nr.2rac-140/22
2-19099242-01-2rac-22062022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Frunze)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Tipografia Sirius",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tipografia Sirius” privind încasarea sumei pentru biletul de tratament balneosanatorial,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2022, prin care s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2021,

c o n s t a t ă :

La 21 mai 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tipografia Sirius” privind încasarea sumei pentru biletul de tratament balneosanatorial.

În motivarea a indicat că la 06 octombrie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a încheiat cu agentul economic SRL „Tipografia Sirius”, Acordul-tip pentru utilizarea drepturilor asiguraților la tratament balneosanatorial nr. 2410- 11/16, în baza căruia entității respective i s-a repartizat biletul de tratament seria F nr. 32852 la Sanatoriul „Codru” pentru perioada 08 decembrie 2016- 25 decembrie 2016, suma acestuia constituind 5168 lei.

Acord a fost încheiat în conformitate cu pct. 131 a Hotărârii Guvernului nr. 290 din 19 aprilie 2010 prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la prestațiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asiguraților prin tratament balneosanatorial, care stipulează expres că entităților în care nu există organizație sindicală primară biletele de tratament li se distribuie de către CNAS în baza acordului scris, încheiat între părți prin documente primare cu regim special (factură).

Potrivit pct.3 al regulamentului mijloacele bănești pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă prin tratament balneosanatorial (în continuare - mijloace) se repartizează entităților proporțional, în funcție de suma

contribuțiilor transferate de acestea în bugetul asigurărilor sociale de stat în anul precedent anului de gestiune.

Reclamantul a indicat că în rezultatul evaluării informației privind repartizarea biletelor de tratament balneosanatorial procurate din mijloacele financiare ale Bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru persoanele asigurate, s-a constatat că un bilet de tratament în sumă de 5168 lei, eliberat lui Căruntu Vasile a fost distribuit cu încălcarea pct. 47-48 al Regulamentului cu privire la prestațiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a salariaților prin tratament balneosanatorial, care prevedea eliberarea biletelor de tratament asiguraților la locul de muncă de bază cu un stagiul de cotizare de cel puțin 6 luni în entitatea respectivă.

Astfel, în urma verificării datelor din „Protecția socială”, s-a depistat că Căruntu Vasile la momentul eliberării biletului de tratament nu activa la SRL „Tipografia Sirius”, fiind confirmat venitul asigurat doar până în iulie 2013, biletul fiind eliberat pentru perioada decembrie 2016, fapt confirmat prin extrasul din contul personal precum că Căruntu Vasile la momentul eliberării biletului de tratament era angajat în cadrul altei întreprinderi și anume IM „MoldovaDruck” SRL, întreprindere ce nu i-a fost repartizat bilet de tratament conform acordului încheiat între CNAS și IM „Moldova- Druck” SRL, motiv pentru care biletul de tratament seria F nr. 32852 la Sanatoriul „Codru” pe perioada decembrie 2016 i-a fost eliberat eronat.

Conform prevederile pct.4.1 ale Acordului Tip nr. 2410-11/16 din 23 noiembrie 2016 pentru realizarea drepturilor asiguraților la tratament balneosanatorial, responsabilitatea materială pentru utilizarea corectă a biletelor de tratament se pune în sarcina „Entității”.

Respectiv, SRL „Tipografia Sirius” era obligată să elibereze biletul asiguratului care a realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 6 luni în cadrul entității și doar pentru asigurații de la locul de muncă de bază.

În temeiul punctului 67 al Regulamentului nominalizat, și în baza pct. 4.1 și 4.2 al Acordului pentru realizarea dreptului asiguraților la tratament balneosanatorial nr. 2089-10/16 din 06 octombrie 2016, persoana care se face vinovată de prejudiciul material adus bugetului asigurărilor sociale de stat va restitui prețul deplin al biletului și suma respectivă se va transfera la contul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Biletul de tratament balneosanatorial seria F nr. 32852 la Sanatoriul „Codru” a fost eliberat pentru perioada 2016, perioadă în care Căruntu Vasile era angajat al altei întreprinderi decât cea care i-a oferit biletul de tratament.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul SRL „Tipografia Sirius” în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale a sumei de 5168 lei pentru biletul de tratament balneosanatorial.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 26 februarie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru) din 10 februarie 2021, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2022, s-a admis apelul

declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

S-a casat integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2021, și s-a emis o nouă hotărâre după cum urmează:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva SRL „Tipografia Sirius” privind încasarea sumei pentru biletul de tratament balneosanatorial.

S-a încasat din contul SRL „Tipografia Sirius” în beneficiul Casei Națională de Asigurări Sociale costul biletului de tratament balneosanatorial seria F nr. 32852 în sumă de 5 168 (cinci mii una suta șaiszeci și opt) lei.

S-a încasat din contul SRL „Tipografia Sirius” în beneficiul statului taxa de stat de a căror plată a fost scutit reclamantul la depunerea acțiunii în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei- prima instanță și 202, 50 (două sute doi lei, 50 bani) lei – instanța de apel, iar în total 472,50 (patru sute șaptezeci și doi lei, 50 bani) lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la 23 noiembrie 2016, între Casa Națională de Asigurări Sociale și SRL „Tipografia Sirius”, în temeiul prevederilor art.131 al Hotărârii Guvernului nr.290/2010 prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la prestațiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asiguraților prin tratament balneosanatorial, a fost încheiat Acordul-Tip nr. 2410-11/16 pentru realizarea dreptului asiguraților la tratament balneosanatorial pentru anul 2016.

Conform listei beneficiarilor de bilete de tratament a entității SRL „Tipografia-Sirius”, Căruntu Vasile a beneficiat de biletul de tratament nr. F32852 la instituția balneosanatorială „Codru”, pentru perioada 08 decembrie 2016-25 decembrie 2016.

Potrivit fișei de tratament balneo-sanatorial nr. 473, Căruntu Vasile a fost internat în cadrul Stațiunii balneo-climaterice „Codru” în perioada 16 ianuarie 2017-02 februarie 2017, iar conform bonului de cazare și bonului de alimentare la biletul nr. F 0032852, Căruntu Vasile a fost cazat în cadrul Stațiunii balneo-climaterice „Codru” în perioada 16 ianuarie 2017- 02 februarie 2017.

Instanța de apel a constatat că la momentul încheierii Acordului -Tip nr. 2410-11/16 din 23 noiembrie 2016 încheiat între Casa Națională de Asigurări Sociale și SRL „Tipografia Sirius”, Căruntu Vasile nu activa în entitatea respectivă, confirmând venit asigurat doar până în iulie 2013.

Căruntu Vasile s-a reangajat la „Tipografia Sirius” SRL începând cu 24 noiembrie 2016, pe când biletul de tratament i-a fost eliberat pentru perioada decembrie 2016.

Instanța de apel a reținut că Căruntu Vasile nu a confirmat un stagiu de 6 luni în cadrul entității respective pentru a beneficia de bilet pentru tratament balneosanatorial, conform condițiilor instituite de pct. 48 al Regulamentului. Ultimul era angajat și beneficia de venit în cadrul altei întreprinderi și anume SRL „Moldova- Druck”, întreprindere ce nu i-a fost repartizat bilet de tratament conform acordului încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

Respectiv, instanța a conchis că biletul de tratament seria F nr. 32852 la Sanatoriul „Codru” pe perioada decembrie 2016 a fost eliberat lui Căruntu Vasile în mod neîntemeiat de către SRL „Tipografia Sirius”.

La 2 iunie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Tipografia Sirius” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2022 solicitând

admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivare a invocat că instanța de apel examinând cauza a interpretat eronat legea aplicabilă speței.

La data depunerii acțiunii, norma juridică la care face referire reclamantul era abrogată. Astfel, nu există nici un considerent de ordin politico-juridic care ar justifica o deosebire între un salariat care are un stagiul de 5 luni și 29 zile și unul care are cu 2 zile mai mult.

Recurentul a invocat că norma juridică a fost interpretată și aplicată greșit, fiind invocate condiții necuprinse în lege și nefiind o normă juridică menținută.

Astfel, aplicarea pct.48 din Regulament, nu corespunde cerințelor unui proces social și nu poate fi aplicată la caz.

Regula privind stagiul de cotizare de 6 luni nu se cuprinde în Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și nici în Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Instanța de apel a omis să analizeze faptul că stabilirea condițiilor de beneficiere de tratament balneo-sanatorial, nu este de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale.

La eliberarea biletului pentru tratament balneo-sanatorial a avut stagiul de 6 luni la entitate și stagiul de 6 luni consecutive de cotizării în anul precedent în care s-a acordat tratamentul la sanatoriu și entitatea nu a încălcat Regulamentul, acordând lui Căruntu Vasile biletul de tratament balneo-sanatorial.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 10 februarie 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de apel a comunicat recurentului decizia motivată la 29 martie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.177).

Prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

La 02 martie 2022, a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 5.1.2 a prevăzut că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare la data intrării în vigoare a dispoziției, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr.13 din 31 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac întrerupte prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, au fost substituite cu noi termene, de aceeași durată, care au început a curge de la 04 aprilie 2022,

Astfel, termenul de prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă a început a curge de la data de 04 aprilie 2022.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 02 iunie 2022, este depusă în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 22 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii.

Până la data examinării recursului intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Tipografia Sirius", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Tipografia Sirius".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh